

לע"נ החיילים
יונתן אהרן
גרינבלט הי"ד
בן ישראלה הי"ו
צור אברהם הי"ד
בן יפעת הי"ו

הַתַּנְ"ךְ שֶׁלָנוּ

הוֹרִים וְיֻלְדִים תַּנְ"ךְ יַחְדָּיו לּוֹמְדִים

נְבוֹאֹת יִרְמְיָהוּ עַל גֵּיא בֶן הַנֶּחֱם יִרְמְיָהוּ יֵט-כ

פָּרָק יֵט - נְבוֹאֹת הַבְּקוּבָה

נְבוֹאֹת הַבְּקוּבָה

בית המקדש הראשון - 410 שנים

מלכות יהויקים
22 שנה
לפני החרבן

גלות ממלכת ישראל
133 שנים
לפני חרבן בית המקדש

רָקַע

כְּאַרְבָּעִים שָׁנָה לְפָנֵי חֲרָבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מְקַבֵּל יִרְמְיָהוּ אֶת שְׁלִיחוּתוֹ לְהִיּוֹת נְבִיא. הָעַם נִמְצָא בְּמִצָּב מוֹסְרֵי יְרוּד מְאֹד. גִּנְבָה וְעֵשֶׂק רוֹוָחִים בְּכָל חֻלְקֵי הַחֲבָרָה וְאַפְלוּ בְּבֵית הַמְּלוּכָה. הָעֲבוּדָה הִזְרָה גּוֹרְמַת לְאַנְשֵׁים לַעֲשׂוֹת עֲבֻרוֹת חֲמֻרוֹת וְאַפְלוּ רָצַח. אֲמָנָם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ מְקַרִּיבִים קֶרְבָּנוֹת, אָבֵל חֶלֶק גָּדוֹל מֵהָעַם עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. תַּפְקִידוֹ שֶׁל יִרְמְיָהוּ לְנִסּוֹת לְשַׁכְנַע אֶת הָעַם לְתַקֵּן אֶת דַּרְכָּיו וּלְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, וְכֵן לְהַבְהִיר לָעַם וּלְמַלְכִים שְׂאֵם יִמְשִׁיכוּ כָּהֵם יָבִיאוּ לְחָרְבֵן וְיַעֲנִשׁוּ עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים.

1. מה הצטווה ירמיהו לקנות?
2. לדעתכם, מדוע אמר ה' לירמיהו לקחת אתו את זקני העם והכהנים שישמעו את הנבואה?
3. היכן היה צריך ירמיהו לומר את הנבואה?

הצווי לקנות בקבוק חרס

א פה אמר יהוה {לירמיהו הנביא}:

הֲלֹךְ וְקִנִּיתָ בְּקֻבְקָה {מֵאֵת} יוֹצֵר חֲרָשׁ {מִנְעִיר כְּלֵי חֲרָס}. וּמִזְקֵנֵי הָעָם {קַח אִתָּךְ מִמִּקְבְּדֵי הָעָם} וּמִזְקֵנֵי הַכֹּהֲנִים. ב וּצִאָתָּה {אִתָּם} אֶל גֵּיא בֶן הַנֶּחֱם {עִמָּךְ צְמוּד לַירוּשָׁלַיִם} אֲשֶׁר פָּתַח שַׁעַר הַחֲרָסִית {שַׁעַר הָאֲשׁוּפוֹת}. שָׁבוּ זוֹרְקִים חֲרָסִים שְׁבוּרִים וְקִרְאתֵךְ שָׁם אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ.

גֵּיהֶנֶם - מִשְׁתַּמְשִׁים בְּמִלָּה הַזֹּאת כְּבִטּוּי לְמִקּוֹם שָׁבוּ נְעַנְשִׁים הַרְשָׁעִים אַחֲרֵי מוֹתָם. יֵשׁ הַמִּסְבָּרִים שֶׁמִּלָּה זֹו בָּאָה מִשֵּׁם הַמִּקּוֹם גֵּיא בֶן הַנֶּחֱם. יִתְכַּן שְׂאוֹתוֹ מִקּוֹם הַיָּה נוֹרָא כֵּל כָּךְ עַד שֶׁהוּא הִפְךָ לְכַנּוּי לְמִקּוֹם נוֹרָא שָׁבוּ נְעַנְשִׁים הַרְשָׁעִים אַחֲרֵי מוֹתָם.

נבואה לתושבי ירושלים - תאור חטאיהם

ג ואמרת:

שמעו דבר יהוה מלכי יהודה וירושלם, פה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל:

הנני מביא רעה על המקום הזה, אשר כל שמעה - תצלנה אוניו (מלשון צלי, ירעדו אוניו מהצליף)!

ד יען (בגלגל):

א. אשר עזבני וינכרו את המקום הזה {עשו את המקום נכרי וזר}.

ב. ויקטרו {הקריבו} בו לאלהים אחרים אשר לא ידעום {לא הכירו} הפה ואבותיהם ומלכי יהודה.

ג. ומלאו את המקום הזה דם נקים {הרגו אנשים נקיים מחטא}.

ד. ה וננו את כמות הפעל {מזבחות לעבודה זרה} לשרף את בניהם באש עלות לפעל {פקרנות} - אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי {שיעשו דבר נורא שפחה}!

1. האם החטאים היו בתקופת מלך אחד?

2. את הבטוי: "תצלנה אוניו" אומרים על דבר שמח או עצוב?

3. ה' ציו ארבעה חטאים של עם ישראל:

א. עזבו את

ב. הקריבו ל, שלא הכירו, ולא שמעו על גבורות שעשו.

ג. הרגו אנשים שלא היו חפים

ד. העבירו את, באש.

4. האם יש צווי בתורה להקריב ילדים?

"לשון נופל על לשון" - משחק במלים בעלות צליל דומה. כך אצלנו, הנביא מצוה לקחת בקבוק ולומר לעם: "ובקתי את עצת יהודה". הצליל הדומה של המלים יגרם לאנשים לזכור את הנבואה, לחשב עליה ואולי בסוף היא גם תשפיע עליהם לשנות את מעשיהם.

תפת, עבודת המלך וטקס "הצ'הארשנבה-סורי"

הנביא נשלח להוכיח את ישראל על עבודת המלך שבה "הקריבו" אנשים את בניהם לעבודה זרה בגיא בן הנם. נראה שהיו שתי דרכים בעבודת המלך:

היו שממש שרפו את בניהם לאילים על גבי מזבחות, ובאותו הזמן היו בונה האליל מתופפים בתפים כדי שלא ישמעו את זעקות הבו, ומשום כך קראו למקום ההקרבה: תפת, מלשון תפים.

דרך שניה הייתה לעבר או לקפץ עם הבנים מעל האש.

מנהג דומה קים עד היום באיראן בטקס הצ'הארשנבה-סורי לקראת חג הנורוז שבו קופצים אנשים מעל מדורות בטקס של הטהרות מחלשות וחליי החרף לקראת הקיץ.

נבואה לתושבי ירושלים - תאור ענשם

ו לכן. הנה ימים באים {בשמיד}, נאם יהוה:

ולא יקרא למקום הזה עוד: התפת {המקדש לעבודה זרה} וגיא {עמק} בן הנם - כי אם: גיא התרנה {כי יהרגו שם רבים}.

ז ובקתי {נארוזו} את עצת יהודה וירושלם {לא ידעו איה להנצל} במקום הזה והפלתים בחרב {הרגו} לפני איביהם וביד מבקשי נפשם {שונאיהם} ונתתי את נבלתם {גופם} למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ.

1. איה יקראו לגיא בן הנם לאחר החרב?

2. עם ישראל חשב שיצליח להנצל מהמלחמה עם בבל, אך ה' אומר שהם, במלחמה.

3. המתים במלחמה יהיו רבים כל כך, שלא כלם יזכו לקבורה אלא ישארו משלכים, ויאכלו אותם

נבואה לתושבי ירושלים - תאור ענשם (המשך)

1. כל מי שיראה את העיר אחר החרבו... מפליאה.
2. מגדל הרעב שיהיה לפני החרבו יאכלו אנשים את בשר.....

ח ושמתי את העיר הזאת לשמה {לשון השתוממות} ולשרקה {מלשון שריקה}, כל עבר עליה ישם וישרק {כל מי שיעבר ושתומם וישרק מפליאה} על כל מפתה {הגרות והחרבו שעברה}.

ט והאכלתיים {האנשים יאכלו} את בשר בניהם ואת בשר בנותיהם, ואיש בשר רעהו יאכלו {כי לא יהיה מה לאכל} במצור ובמצוק {בגרות} אשר יציקו להם איביהם ומבקשי נפשם.

הצווי לשבד את הבקבוק והמשמעות

1. כיצד המחיש ירמיהו את חרבו ירושלים?
2. אי אפשר לתקן כלי חרס שנשבר. מה רצה הי' לומר לעם ישראל בשבירת הבקבוק?
3. מפני שלא יהיה מקום לקבר את ההרוגים הרבים כל כה, יקברו אותם ב.....
4. הכתוב אינו מצין מהי תגובת הזקנים לנבואת ירמיהו. לדעתכם, מה אפשר ללמד מכך?

י ושברת הבקבוק לעיני האנשים ההלכים אותה. **יא** ואמרתי אליהם: כה אמר יהוה צבאות: ככה אשבר את העם הזה ואת העיר הזאת - כאשר ישבר את כלי היוצר, אשר לא יוכל להרפה עוד {לתיקן אותו}, ובתפת {המקום לעבודה הרה} יקברו {את המתים} מאין {מחסר} מקום לקבור.

יב כן אעשה למקום הזה, נאם יהוה, וליושבויו, ולתת את העיר הזאת {ירושלים} כתפת {מלאה הרוגים}. **יג** והיו בתי ירושלים ובתי מלכי יהודה במקום התפת הטמאים לכל הבתים אשר קטרו {הקריבו} על גגותיהם לכל צבא השמים {לשמש, לירח ולכוכבים}, והסוד נסכים {הקריבו משקים בשפיכתם במזבחות} לאלהים אחרים.

מדוע הקריבו על הגגות?

עובדי האלילים, שהיו משתחוים ומקריבים לשמש, לירח ולכוכבים, היו עושים זאת על גגות בתיהם, כי משם ראו אותם בצורה הטובה ביותר. ירמיהו אומר שהם טמאו את בתיהם בעבודה הרה הזאת, וכעת יטמאו בתיהם ממתים.

יִרְמְיָהוּ מִתְנַבֵּא בַּחֲצֵר הַמִּקְדָּשׁ

יד וַיָּבֵא יִרְמְיָהוּ מִהַתְּפִלָּה (שָׁבוּ הַקְּרִיבוּ לְעִבּוּדָה זָרָה) אֲשֶׁר שָׁלְחוּ יְהוָה שָׁם לְהַנְבִּיא וַיַּעֲמֵד בַּחֲצֵר בַּיִת יְהוָה (בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ) וַיֹּאמֶר אֵל כָּל הָעָם:
טו כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 הֲנִנִי מֵבִיא אֵל הָעִיר הַזֹּאת וְעַל כָּל עַרְיָה אֵת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֶיהָ. כִּי הִקְשׁוּ אֶת עַרְפָּם (הִתְעַמְשׂוּ) לְכַלְתִּי שְׂמוֹעַ אֶת דְּבָרִי.

1. כִּשְׂרָאֵה יִרְמְיָהוּ שֶׁלֹּא הִצְלִיחַ לְהַשְׁפִּיעַ עַל זִקְנֵי הָעָם, הִלךְ לֹדֵם אֶת הַדְּבָרִים אֵל בַּמִּקְדָּשׁ.
2. הָאֵם הַחֲרָבוּ יְהִיֶּה רַק בִּירוּשָׁלַיִם?

מַלְכֵי יְהוּדָה הָאַחֲרוֹנִים

יֵאֲשִׁיהוּ

(31 שָׁנָה, נְהַרְגַם מִקְשָׁתֵי מֶלֶךְ מִצְרַיִם)

יְהוֹאָחָז

(3 חֳדָשִׁים, אָסְרוּ מֶלֶךְ מִצְרַיִם)

יְהוֹיָקִים

(11 שָׁנָה, אָסְרוּ בְּבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל)

יְהוֹיָכִין

(3 חֳדָשִׁים, אָסְרוּ בְּבוּכַדְנֶצַּר)

צְדַקְיָהוּ

(11 שָׁנָה, אָסְרוּ בְּבוּכַדְנֶצַּר וְהַחְרִיב אֶת הַמִּקְדָּשׁ)

"קֶשֶׁה עֵרֶף" – כְּנֻי לְאָדָם עֵקֶשׁן שְׂאִינוּ מוּכָן לְהִקְשִׁיב וּלְשַׁנּוֹת אֶת דְּרָכָו, כְּאֵלוֹ הָעֵרֶף (הַצַּד הָאֲחֻרָי שֶׁל הָצוּאָר) שֶׁלֹּו קֶשֶׁה וְאִינוּ יֹכֵל לְהִסְתוּבֵב וּלְהִקְשִׁיב. "מִשָּׁל לְאָדָם הוֹלֵךְ לְדַרְכּוֹ בְּמְרוּצָה, וְלֹא יֵשִׁיב עֵרֶף (לֹא יִסְתוּבֵב) לְקוֹרָא אֵלָיו" (רַבִּי אַבְרָהָם אַבֵּן עֲזָרָא, שְׁמוֹת לֵב, ט).

מֵתִי נִאֲמָרָה הַנְּבוּאָה?

הַנְּבִיא מְדַמֶּה אֶת הַחֲרָבוֹן לְבִקְבוּק חֹרֵס שְׁבוּר שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְתַקֵּן. מִכָּאן נִלְמַד שֶׁהַנְּבוּאָה נִאֲמָרָה בְּזִמְנֵי שְׁכִיבָה צָרִיךְ לְהִתְאַמֵּץ מְאֹד כְּדֵי לְעַצֵּר אֶת הַחֲרָבוֹן הַהוֹלֵךְ וְקָרֵב. כִּמוֹ כֵּן, אֲנִשֵּׁי יְרוּשָׁלַיִם מִתְכַּוְּנִים בְּשִׁלְבֵי זֶה לְמַרְדֵּם בְּמֶלֶךְ בָּבֶל. נוֹכַח לְשַׁעַר אֲפוּא שֶׁהַנְּבוּאָה נִאֲמָרָה בְּסוּף יְמֵי הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אוֹ בְּמַלְכוּת יְהוֹיָכִין הַקְּצָרָה (שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים), שְׂבָה הִגִּיעַ מֶלֶךְ בָּבֶל לִירוּשָׁלַיִם, שְׂבָה אֶת מֶלֶךְ יְהוּדָה וְהִגְלָה רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל, אֲרוּעַ שֶׁהִיָּה הַתְּחִלַּת הַחֲרָבוֹן.

פָּרָק כ - סִבְלוֹ שֶׁל יִרְמְיָהוּ

1. מָה עָשָׂה פִּשְׁחוֹר לִירְמְיָהוּ?
2. הָעָם לֹא נָסָה לְמַנְעַם מִפִּשְׁחוֹר לְפָגַע בִּירְמְיָהוּ. לְדַעַתְכֶם, מָה אֲפֹשֶׁר לְלַמַּד מִכָּן?

בְּסִנּוּן הָעֵפֶר מֵהַר הַבַּיִת בִּיְמֵינוּ נִמְצְאָה טְבִיעַת חוֹתֶם מִחֶרֶס, הַמְכֻנָּה: "בּוֹלָה", שְׂבָה מְזַכֶּרֶת מִשְׁפַּחַת אִמֵּר "לְהַצִּיל לִיהוּ [בֶּן] אִמֵּר". טְבִיעַת הַחוֹתֶם הִקְטִינָה הַצְּמֵדָה לְאֵרִיג שְׂכֶסֶה מְכַל כְּלִשְׁהוּ. אֲפֹשֶׁר לְשַׁעַר שְׂטַבִּיעָה זֶה חֲתָמָה פְּרִיטֵי יְקָרָה אוֹ אֲסַפְקָה שֶׁנִּשְׁמָרוּ בְּבֵית הָאוֹצָר שֶׁל בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, וְאוֹתוֹ נִהְלָו כְּהַנִּים מִמִּשְׁפַּחַת פִּשְׁחוֹר בֶּן אִמֵּר.

פִּשְׁחוֹר הַכֹּהֵן פּוֹגַע בִּירְמְיָהוּ

א וַיִּשְׁמַע פִּשְׁחוֹר בֶּן אִמֵּר הַכֹּהֵן, וְהוּא פְּקִיד, נִגִּיד (מְמַנֵּה) בְּבֵית יְהוָה (בַּמִּקְדָּשׁ), אֶת יִרְמְיָהוּ נִבֵּא אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. ב וַיִּכָּה פִּשְׁחוֹר אֶת יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל הַמַּהֲפָכַת (בַּכְּלָא) אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בְּנֵימִן הָעִלְיוֹן (בְּצִפּוֹן הַר הַבַּיִת) אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה.

מָה הִיא הַ"מַּהֲפָכַת"?

יֵשׁ שְׁפָרְשׁוֹ שֶׁהַמַּהֲפָכַת הִיָּתָה כְּלֹא אוֹ תֵא מַעְצָר, שְׂכּוֹן, בְּדַבְרֵי הַקְּדָמִים ב (טז, י) נִאֲמַר שְׂאִסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה הָעֵנִישׁ אֶת הַנְּבִיא - "וַיִּתְּנֵהוּ בַיִת הַמַּהֲפָכַת".
 וַיֵּשׁ שְׁפָרְשׁוֹ שֶׁמְדַבֵּר בְּמַתְקָן עֲנוּיִים, שְׂקוּשְׁרִים אֵלָיו אֶת הָאָדָם וְהוֹפְכִים אוֹתוֹ, אוֹ רַק קוּשְׁרִים אֶת יָדָיו וְגִלְיוֹ, כִּי אֲצַלְנוּ כְּתוּב: "וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל הַמַּהֲפָכַת".
 וְנִרְאָה כִּי שְׁנֵי הַפְּרוּשִׁים מְשַׁלְּמִים, וְהַמַּהֲפָכַת הִיָּתָה תֵא מַעְצָר שְׂכּוֹן נִמְצָא מִכְּשִׁיר עֲנוּיִים.

מה היה התפקיד של פשחור?

על פי אגרת שנשלחה לצפניה הכהן (ירמיהו כט, כו), ובה נכתב: "להיות פקידים בית יהוה לכל איש משגע ומתנבא, ונתתה אתו אל המהפכת ואל הצינקה, נראה שתפקיד הפקיד היה לשמור על הסדר בחצר המקדש ולמנע מאנשים לומר דברים לא מתאימים במקדש, ולכן היה בסמכותו גם להכניס אנשים למהפכת."

- ◆ ירמיהו היה במהפכת יומים.
- ◆ ירמיהו אמר ששמו של פשחור יתחלף ל"מגור מסביב".
- ◆ ירמיהו אמר שפשחור יענש לבדו, אך כל מי שהאמין לנבואותיו ינצל.
- ◆ ירמיהו אמר שמלך בבל ישדד את העיר ויקח את כל האוצרות והכסף שבירושלים.
- ◆ רק אנשי ירושלים יענשו בגלות.
- ◆ פשחור וחבריו שהאמינו לנבואותיו ימותו בבבל.

הוכוח הפוליטי והכבוש הבבלי

באותה תקופה היה וכווח בעם ביצד להתחסס לנבוכדנצר מלך בבל:

היו שטענו שיש להשלים עם הכבוש של בבל.

והיו שטענו שיש לנצל הזדמנות למרד בו.

ירמיהו נבא לעם באפשרות הראשונה: עליהם לקבל את הכבוש הבבלי ולא להתנגד אליו, כי זהו רצון ה', בענש לישראל על חטאייהם, ואם לא יקבלו זאת, יענישם ה' בחרבן גמור.

פשחור השתיד לקבוצה השנייה ונבא נבואת שקר שאפשר לנצח את מלך בבל, ולכן בעס כל כך על ירמיהו ונבואותיו.

נבואת ירמיהו לפשחור

ג ויהי ממחרת, ויצא פשחור את ירמיהו מן המהפכת. ויאמר אליו ירמיהו:

לא פשחור קרא יהוה שמך - כי אם: מגור {פחד} מסביב. ד כי כה אמר יהוה:

הנני נתנה למגור קר {תפחד ממה שיקרה} ולכל אהביה {שהאמינו לנבואות השקר שלך שהמרד בבבל יצליח}, ונפלו בחרב איביהם, ועיניהם ראות {במוותם}, ואת כל יהודה אתן ביד מלך בבל, והגלם בבבל והקם בחרב.

ה ונתתי את כל חסן {אוצרות} העיר הזאת ואת כל יגיעה {העשר שהשג ביגיעה} ואת כל יקרה {הדברים הנקרים בעיר}, ואת כל אוצרות מלכי יהודה אתן ביד איביהם, ובזוזם {ישדדו אותם} ולקחום והביאום בבבל.

ו ואתה פשחור וכל ישרי ביתך תלכו בשבי, ובכל תבוא ושם תמות ושם תקבר - אתה וכל אהביה אשר נבאת להם בשקר {האמינו לשקרך כי היה להם נוח להאמין בהם}.

פֶּשְׁחֹר – יתכן שהכנוי שנתן לפקיד הוא הפוך משמעות שמו: פֶּשְׁחֹר: פֶּשׁ – לשון רבוי בארמית, חור – לשון חפץ וחורין. הכנוי "מגור מסביב" לפֶּשְׁחֹר בא לומר לו: לא תזכה עוד להיות חפשי וכן חרין, אלא תהיה גולה ומפחד מכל מה שסביבך.

1. מתוך צערו של ירמיהו על הענניים, הוא פנה לה' ואמר שהוא הלך לנבא כי ה'..... אותו.
2. כשהתנבא ירמיהו לאנשים החומסים ושוודדים, הם..... אותו.
3. מדוע לא היה יכול ירמיהו לשתק ולא לנבא?

תלונת ירמיהו על חובתו לנבא

ז פתיתני יהנה {השפעת עלי ללכת בשליחותך} - ואפתי {הלכתי אחר הפתוי}, חזקתני {בדבור} - ותוכל {ונצחתני}.

הייתי לשחוק {לצחוק} כל היום, בלה לעג {בלם לזעגים} לי. ה כי מדי אדבר {את הנבואות} אזעק, חמס ושיד אקרא {אזכיר את ישראל על חמס ושיד} - כי היה דבר יהנה לי {נבואתי הביאו לי} לחרפה ולקלס {בוז אותי} כל היום.

ט ואמרתי {לעצמי}: לא אזכרנו {את שם ה'} ולא אדבר עוד בשמו {ש' ה'} - והיה בלבי {דבר הנבואה היה חזק בי} פאש בערת, עצר בעצמותי {בוערת בתוכי}, ונלאיתי בלכל {לא יכלתי לסבל את הנבואה בתוכי} ולא אוכל {שלא לומר אותה}.

1. האנשים שלא רצו לשמע את תוכחת ירמיהו העידו עליו עדות שקר כדי שהמלך..... אותו.
2. מי הציל את ירמיהו משונאים?
3. ירמיהו אמר ל..... להצטרף אליו ולהלל את ה' על שהוא מציל אותו.
4. לדעתכם, האם קל לנבא למלא את שליחותו?
5. למרות סבלו, הלל ירמיהו את ה'. מה נובל ללמד מכה עליו?

ה' מציל את ירמיהו מהמבקשים לפגע בו

י כי שמעתי דבת {דברים רעים שאומרים עלי} רבים, מגור {המתאספים} מסביב: "הגידו - ונגידנו {נאמר למלך עדות שקר על ירמיהו כדי שינעושהו}!". כל אנוש שלמי {האנשים שחשבתים לאוהבי} - שמרי צלעי {מחכים שאשבר ואמרים}: "אולי יפתה, ונוכלה לו {יסעה בלשונו, ונוכל לדרש שיחרג} ונקחה נקמתנו ממנו {נגמם בו על דבריו}!".

יא ויהנה אותי {עוזר לי} כגבור עריץ {חזק, השומר עלי} - על כן רדפי יבשלו, ולא יכלו {לחרג אותי}, בשו {התבישו} מאד, כי לא השפילו {הצליחו}, כלמת עולכם {הבושה שלכם תהיה לעולם}, לא תשכח.

יב ויהנה צבאות, {אמה} בחרן {את ה'} צדיק, ראה כליות ולב. {בטוח אני ש' אראה נקמתך מהם, כי רק} אליה גליתי את ריבי {צרת}.

יג שירו ליהנה {אנשי הצדק}, הללו את יהנה! כי הציל את נפש אביון {עני, צדיק} מיד מרעים {אנשים רעים}.

מזמור ל"א בתהלים דומה מאד לתפלת ירמיהו:
 "למנצח, מזמור לדוד. כה ה' חסיתי... מפל צררי הייתי חרפה... כי שמעתי דבת רבים מגור מסביב, בהנסדם יחד עלי, לקחת נפשי זממו. ואני אליה בטחתי ה'... ברוך ה' כי הפליא חסדו לי... אהבו את ה' כל חסידיו... חזקו ויאמיז לבבכם כל המוחלים לה".

ירמיהו מקלל את יום לידתו

וְגַם הַיּוֹם אֲשֶׁר יָלַדְתִּי אִמִּי {שְׁנוּדָתִי} אֵל יְהוָה בְּרוּךְ.

שִׂמְחָה שִׂמְחָהוּ {וכי התברר שזה דבר משמח}!

וְשָׁמַע {אותו מבשר} זַעֲקָה {של צרה מאהוביו} בְּבִקְרִי,
וּתְרוּעָה {יללה מצרה} בְּעַת צָהָרִים.

וּרְחֻמָּה הֲרַת עוֹלָם {הייתי נשאר ברחם, בהריון עד מותי}.

וַיִּכְלֹ בְכִשֵׁת יָמִי {יסתימו ימי בבושה}!

יָד אָרוּר {מקלל} הַיּוֹם אֲשֶׁר יָלַדְתִּי בוֹ {יום תחלת ההריון של אמי},

טו אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַׂר אֶת אָבִי, לֵאמֹר:
"לֵד לָךְ בֶּן זָכָר!"

טז וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא {המבשר} - בְּעָרִים {סדום ועמורה}
אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה וְלֹא נָחַם {התחרט},

יז אֲשֶׁר לֹא מוֹתַתִּי מִרְחֻם {מדוע לא הרגני מלאך המות ברחם, האבך בגוף שבו מתפתח התינוק}, וְתָהִי לִי אִמִּי קִבְרִי {שאמות בבטנה},

יח לָמָּה זֶה מִרְחֻם יִצְאֵתִי לְרֹאוֹת עַמֹּל וְגִזּוֹן {וייעה וצער},

הבטחת ה' לירמיהו

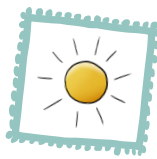
בפרק א בספר ירמיהו הבטיח ה' לנביא: "כי אתך אני, נאם יהוה, להצילך" - אף שינסו לפגע בך, אשמר עליך שלא תהרג. אולם, ה' לא הבטיח לירמיהו שלא יסבל בדרך.

1. מרב צער על מצבו קלל ירמיהו את היום שבו התחיל
ואת היום שבו
2. האם בשורת לדתו של ירמיהו התבררה כדבר משמח?
3. ירמיהו שאל מדוע לא מת בעודו ב..... אמו.
4. לדברי ירמיהו, מה הוא רואה מרגע לדתו?

חידה

מה הקשר בין כל אחד מהאיורים הללו לפרקים שלמדנו?

מעוניינים בדפי לימוד
נוספים למועדים מיוחדים
או מידע על הספרים שלנו?

סרקו את הקודר (קוד QR):

סדרת "התנ"ך שלנו" מאת אלון חזני

עריכת לשון: עומר פדור | ניקוד: הרב ישראל אליצור | איורים: נעמה להב | עימוד: דגנית סטנייצקי
ציילום הבולה באדיבות פרויקט סינון העפר מהר הבית

© כל הזכויות שמורות | להארות והערות: 052-3567930 alon.hazani@gmail.com

פרק מתוך "התנ"ך שלנו" - ירמיהו

להזמנת ספרים פנו למכון התורני אור עציון 08-8502822 // www.machon.oretzion.com

לפרטים אודות קהילות לומדות תנ"ך: 052-3567930